

v pořádném stavu a nad placením pojistného a to ve vlastním zájmu jako majitelka koncese, která v první řadě ručila z provozování této koncese. Tohoto práva byla by společnost v pravdě zbavena, kdyby nesměla sáhnouti k výpovědi, jak by to její zájem vyžadoval, jinak než pod ztrátou celých 60.000 Kč. Tím by poskytla společnost žalovanému sama premii, za nedodržování závazků vůči ní převzatých, což jest však v řádném styku obchodním nemyslitelno. Mnohem blíže zásadě slušnosti a poctivosti byl by výklad dovolatelů, že bylo by lze použití druhého odstavce čl. VI. z důvodu Šu 1311 obč. zák., an úřední zákaz stihl osobu žalovaného a že on tedy zrušil smlouvu, avšak dovolací soud odmítá tento výklad vzhledem k tomu, že žalobci zákaz ten, přičinivše se o zavedení státní dopravy, spoluzavinili. Smlouva neposkytuje tudíž žalovanému opory, by se s úspěchem brániti mohl vrácení 54.000 Kč, které přijal jako subvenci na udržování dopravy po celou řadu 10 let, kteréhožto účelu však se přerušením jízdy po jednom roce již dovolávati nemůže (§ 1435 obč. zák.). Dovolací soud sdílí takto názor soudu první stolice, že žalobcům nepřísluší nárok na vrácení 6.000 Kč za první rok jízdy, že jim však důvodem přísluší nárok na vrácení zbytku subvence 54.000 Kč s příslušnými úroky. Vůči této pohledávce žalobců zbývá žalovanému arciž námitka utrpěné škody a po případě vzájemná pohledávka, dosud co do výše nezjišťovaná a prvním soudem jen důvodem v obmezení rozsahu žalovanému přiznaná. Odvolání žalobců směřovalo i proti této části rozsudku soudu prvního a nezabýval se odvolací soud dotýčnými odvolacími důvody jen proto, že zamítl celý žalobní nárok. Nyní jest však na něm, aby po té stránce přezkoumal správnost rozsudku první stolice a odvolání žalobců vyřídil. Dokud se tak nestalo, jest dovolacímu soudu vzat podklad, na kterém by rozhodoval o dovolacím důvodu čís. 2 Šu 503 c. ř. s., jenž vztahuje se jen na to, zda žalovaný přerušením jízdy utrpěl nějakou škodu, po případě byl-li žalovaný za škodu spoluzodpověden, o čemž nabízeny byly důkazy, pokud se týče, aby rozhodoval také o dovolacím důvodu čís. 4, pokud se těmito otázkami zabývá.

Čís. 4658.

Ručení zasílatele za nesprávný výpočet dopravného. Rozdíl mezi ručením dle čl. 380 obch. zák. a čl. 282 obch. zák. spočívá v tom, že v onom případě stihá důkazní břímě zasílatele, v tomto zákazníka.

Zodpovězení otázky, zda smluvník dbal péče řádného obchodníka, není zjištěním skutkovým, nýbrž právním posouzením.

(Rozh. ze dne 10. února 1925, Rv I 1681/24.)

Zaloba, již domáhal se příjemce zboží na zasílateli náhrady škody, ježto prý žalovaný nesprávně vypočítal dopravné, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobkyně činí žalovaného zasílatele dle čl. 380 obch. zák. odpovědným za škodu, která jí prý vzešla z toho, že žalovaný hrubým nedopatřením nesprávně vypočítal dopravné. Nižší soudy se vůbec ani nezabývaly otázkou, zda tu jsou předpoklady čl. 380 obch. zák. Kdyby si byly daly tuto otázku, byly by musily odpovědět k ní záporně. Podle čl. 380 obch. zák. ručí zasílatel za všechnu škodu, která vznikne ze zanedbání péče řádného obchodníka 1. při převzetí a uschování zboží; 2. při volbě povozníků, plavců a mezispeditérů a 3. vůbec při provádění převzaté zásilky zboží. Netřeba se šířit o tom, že tu není předpokladů, uvedených pod 1. a 2. Ale nelze ani tvrdit, že by tu byl případ, naznačený pod 3. Z vlastních údajů žalobkyně plyne, že ona žalovanému nepříkázala a žalovaný od ní nepřevzal obstarání zásilky zboží z Francie do Děčína, a že do zaslání dopisu žalovaného ze dne 21. září 1923 příl. C a listu žalobkyně ze dne 25. září 1923 příl. 2 nebylo mezi stranami rozepře vůbec poměru smluvního, natož pak poměru zasílatelského. Příkaz dala žalovanému firma Grands moulins de Strassbourg. Teprve tím, že žalobkyně přijala nabídku žalovaného, učiněnou jí dopisem ze dne 21. září 1923, byl mezi stranami rozepře založen poměr smluvní, z části i zasílatelský, neboť dle souhlasné vůle stran, došedší výrazu zasláním tohoto dopisu a přijetím nabídky v něm obsažené (listem žalobkyně ze dne 25. září 1923) měl žalovaný obstarati další zásilku zboží z Děčína do Bystřan, ale při provádění této další zásilky žalovaný ani dle toho, co žalobkyně sama přednesla, nezanedbal péče řádného obchodníka.

Nemá tedy místa ustanovení čl. 380 obch. zák., nýbrž platí obecná zásada čl. 282 obch. zák., že tomu, kdo z právního jednání, které na jeho straně jest obchodem, někomu jinému péčí jest povinen, šetřit jest péče řádného obchodníka. Že právní jednání, o které jde, bylo na straně žalovaného obchodem, plyne z čl. 272 čís. 3, 273, 274 obch. zák., a že žalovaný byl žalobkyni povinen péčí, z Šu 1299 obč. zák. Na první pohled mohlo by se zdát, že toto rozlišování mezi ručením žalovaného dle čl. 282 obch. zák. a ručením dle čl. 380 obch. zák. nemá významu praktického, ale není tomu tak, neboť podstatný rozdíl záleží v tom, že, kdyby žalovaný ručil dle čl. 380 obch. zák., bylo by dle druhého odstavce tohoto článku na něm, aby prokázal, že šetřil péče řádného obchodníka, kdežto při ručení dle čl. 282 obch. zák. náleží dle obecné zásady Šu 1296 obč. zák. žalobkyni důkaz, že žalovaný této péče nešetřil a tím zavinil tvrzenou škodu. Z těchto úvah plyne nesprávnost dovolatelčina tvrzení, že břímě průvodní stihá žalovaného. Oba nižší soudy podrobně vyložily, že žalovaný nezanedbal péče řádného obchodníka. Mylným jest ovšem názor žalovaného, vyslovený v dovolací odpovědi, že tu jde o zjištění skutkové, proti němuž nelze v dovolacím řízení brojiti. Otázka, zda žalovaný šetřil péče řádného obchodníka či nic, není otázkou skutkovou, nýbrž jest otázkou právní, a odvolací soud jest oprávněn ji přezkoumati. Čině tak, uznává, že nižší soudy zodpověděly tuto otázku správně na základě toho, co zjistily po stránce skutkové.